

Resolutions of the Council of Policy of Cape of Good Hope Cape Town Archives Repository, South Africa

Reference code: C. 51, pp. 53–65.

Dingsdagh 21e November 1719, voormiddags.

Alle tegenwoordigh, demptis de Heeren Cranendonk, Van Beaumont en Cruse.

Den capitain luitenant, den E. Kaije Jesse Slotsboo, benevens den ondercoopman en cassier, Nicolaas Heijningh, op heden ter vergaderingh overleverende 't volgende rapport:

D' ondergetekende, als expres door den Wel Edele Gestr. Heer Maurits Pasques de Chavonnes, Raad Extraords. van Nederlands India en Gouverneur van Cabo de Goede Hoop &a., mitsgrs. den E. Achtbe. Politicquen Raad gecommitteerd tot het ondersoeken van de volgende personen, dewelke op huijden aan de E. Compe. (volgens seker extract) bij het vrijboek nogh ten agteren en schuldigh staan, of deselve nogh in wesen en in staad zijn van hare schulden als nu of wel in 't vervolg te kunnen betalen, verclaren bij desen, ter presentie van den E. land-drost en met regerende als oude heemraden op ondergesz menschen ten aldernauwste ondersogt en g'informeert te hebben, als volgt:

Lourens Campher [1] van Werenhold, is in wesen en heeft een plaats in 't Cleijgat boven de Clapmuts	156:--
Jan Stoffelsz. van Cassel, is in wesen en word door de diaconij van Drakensteijn onderhouden	2:--
Andries Voormeester [2] is in wesen en heeft een plaats in 't Moddergat	423:08:--
Casper Gerritsz. [3] is overleden, dogh desselfs wede. woont in 't Moddergat boven Willem Odendaal, [4] is arm en buijten staad	80:--
Abraham Bastiaansz. Pijl is overleden, dogh desselfs wede. hertrouwt met Reguardus Adolphus, [5] die een plaats heeft gehad in 't Moddergat, dewelke onder October 1718 is vercogt aan eenen Hendrik Fredriksz. Clopper, waar van de pa[a]ijjen nogh niet zijn betaald en arrest 's Comps. wegen daar op gedaan	444:--
Pieter Gerritsz. van Scherpenzeel, overleden, dogh desselfs wede. hertrouwt met Coert Helm, die arm en buijten staad is	540:--
Coert Helm [6] zijn reeke. apart, is in wesen als vooren	2:03:12
Hans Jurgen Sluijter, [7] in wesen, dogh arm en buijten staad en werd door de ingesetenen onderhouden	63:--:04
Fredrik Poot [8] van Wagenheijm, overleden dogh desselfs wede. woond aan de Caab, in de wandelingh gent. Maria Kickers of Maria Bombam	173:--:12
Cornelis Joosten van Cleverskerk, is in wesen en heeft een plaats onder Stellenbosch, en werd in de wandelingh gent. Cornelis van Dalen, [9] staad op laastgen. naam bij 't vrijboek nogh bekent voor een somma van 125:5:-- , is in staadjaarlijx iets af te doen	187:19:04
Hendrik Willemsz. [10] van Campen, is in wesen en swerft in 't land om	--:01:14

Estienne Bruere [11] is in wesen, woond over de Bergh Rivier omtrent de Wagemakers Vallije, en in staad om jaarlijx iets af te doen	357:10:–
Francois Bastiaansz. van Armentiers, is overleden, dogh desselfs wede. hertrouwt met Guddert Jansz. van Keulen, [12] en in staad jaarlijx iets afteleggen	207:15:–
Hendrik Mantje is in wesen, woond aan de Zoute Rivier agter 't fort en rijd klippen	89:12:08
Jan Cok van Hamelen, is in wesen, dogh out en arm en gaat om de cost arbijden	81:12:07
Jan de Bus [13] is in wesen, gaat bij de buijten luij arbijden, en in staad jaarlijx iets af te leggen	90:–:–
Gabriel le Roux is overleden, dogh desselfs wede [14] leeft en word van de diaconij onderhouden	328:05:–
Jan Roux is overleden, dogh desselfs wede. hertrouwt met Philip Menaer, [15] en in staad jaarlijx iets af te doen	189:17:–
Charles Lelongh [16] is in wesen, dogh arm en buijten staad, en gaat bij de luijden voor de cost arbeijden	153:04:10
Jacob Nortje [17] is in wesen, heeft vrouw en kinders, en gaat bij deese en geene om de kost te winnen	144:–:–
Gerrit Jansz. van Deventer, [18] is in wesen en heeft een plaats over de Bergh Rivier, dogh arm	145:05:–
Hans Jurgen van Salsburgh, [19] is in wesen, dogh oud en arm, en heeft alimentatie versogt bij de diaconij van Drakensteijn	6:03:02
Jan Jacobsz. [20] is in wesen en woond als knegt bij Hans Hendrik Hattingh	84:01:01
Willem Cornelisz. [21] van Coesveld, is in wesen en woond als knegt bij Philip de Pree en in staad van te betalen	72:–:–
Jan Talifer, [22] de jonge, is in wesen en heeft het nevenstaande in September laastl. in cassa voldaan	48:–:–
Nevenstaande zomma is 't bedragen van de sodanige die nogh in wesen zijn	4068:19:10

De volgende personen sijn insolvent, gestorven, gefugeert en onbekent bevonden, als:

Pieter Coopman van Dantsigh, [23] weggelopen	226:09:12
Matthijs Jacobsz. van Maasterland, onbekent	25:12:–
Hendrik Mulder van Dorsten, [24] absent over veele jaren	30:–
Maria van Angola, overleden	20:–:–
Wiliem Rijniersz., onbekent	96:–:–
Bartel Weesman van Everswinkel, weggelopen	165:03:–
Coenraad Cloeten van de Caab, is voor 't stel dood gebleven	96:–:–
Charles Provoo van Calis, overleden	119:17:08
Matthijs Lammerts. van Toir, overleden	96:–:–
Hendrik Jansz. van Erfurt, overleden	242:–:–

Jan Hardie van Memes, onbekent	371:08:05
Nicolaas de Lanoij, overleden	421:19:06
Hans Jurgen Lemans, weggelopen	21:--:--
Pieter Imbert, onbekent	67:--:14
Cornelis Jacobsz., onbekent	68:18:08
Johannes Jurgen van Cortrijk, onbekent	119:12:06
Pieter Jacobsz. van Calis, overleden	552:01:08
Daniel Jacobsz., overleden	42:--:--
	2781:03:03
Comt alsoo tesamen, volgens mede gegevene extract	6850:02:13

(Onderstond) Actum aen Stellenbosch, ulto. October ao. 1719. (Was getekent) K. J. Slotsboo, Ns. Heijning.

Zoo is naar deliberatie diesaangaande goedgevonden en geresolveerd dat ten opsigte van de debiteuren bij 't selve vervat, zodanigh zal werden gehandelt als bij voorgaand raadsbesluit, onder 13e Junij deses jaars genomen, ter diergelijke subjecte staad g'expresseert.

Waar na getreden is tot de lecture van seker requeste door den burger Francois Louis Migault [25] aan desen Raad overgeleverd, continerende versook omme alhier een school te mogen opregten omme de jeugt in de Nederduijtsche en Fransche taale mitsgrs. in de Christelijke religie te instrueeren. Over 't welke geraadpleegt en in agt genomen zijnde dat den supplt. is een lidmaat der Christelijke gereformeerde gemeijnte, en boven dien van een goed en deugtsaam gedragh; Zoo is goedgevonden en verstaan 't selve hem bij desen te accordeeren.

Zoo als insgelijx gelesen is geworden het requeste door den burger Pieter Rollof in de volgende bewoordinge overgegeven: [26]

Aan --- Maurits Pasques de Chavonnes --- en den E. Achtbe. Politicquen Raad.

Wel Edele Gestrenge Heer en E. Achtbe. Heeren,

Geeft met schuldige reverentie te kennen Uwer Wel Edele Gestr. en E. Achtbe. onderdanigen dienaar Pieter Rollof, burger *en metselaar* [27] deser Colonie, hoe hij voor eenige jaeren door een zwaren val sigh zodanigh beseert heeft dat niet meer in staad is om zijn ambagt gelijk voor desen te gebruiken, en gevolglijk ook sijne familie soo als wel wenste niet kan onderhouden, dierhalven wel genegen zoude zijn met vrouw en kinderen nae Batavia te vertrekken, vermeijnde niet alleen beeter aldaar te kunnen subsisteeren, maar ook dat 't warme climaat, soo voor zijn als zijner vrouwen gezondheid en lichaams constitutie, veel verdraaglijker zal zijn; zoo keert den supplt. hem met alle oodmoedigheid tot Uwel Ede. Gestr. en E. Achtbe., seer nedrigh smeevende dat hem ten dien eijnde benevens vrouw en kinderen met de verwagt werdende kermis scheepen, onder betalingh van behoorlijk transport en costgeld, derwaerts gelieven te laten vertrekken; dogh ten aansien van zijne kinderen, dewelke nogh seer jongh en klijn, zijnde 't oudste maar 4 1/2, 't tweede 2 1/4 en 't jongste maar 1 jaar oud, versook den supplt. op 't aller nedrigste dat Uwel Edele Gestr. en E. Achtbe., ter consideratie van zijn geringe vermogen, de goedheijd aan hem gelieven te bethoonen van deselve transport en cost vrij te laten overgaan.

(Onderstond) 't Welk doende &a.

Waar over gebesoigneerd zijnde, geresolveerd is en verstaan dat ten aansien volgens de ordres der E. Compe. den suppl. incumbereerd alvorens, 't zij van onse Heeren en Meesters of wel de Hooge Indische Reegeringh, te versoeken en 't obtineeren de daar toe vereijste permissie, denselven dierhalven met zijn versoeck zal werden geranvoijeert aan Haar Hoogh Edelens tot Batavia.

Waar na door den Edelen Heer Gouverneur in consideratie gegeven zijnde of de 18 hoeden zmekolen, voor dit Gouvernement in 't schip de Stad Leijden berustende, om diergelijke redenen als ten opsigte van 't schip Mijnden bij resolutie van den laasten October 1719 staad uijtgedrukt, in 't selve zoude kunnen en behooren gelaten en naar Batavia voortgesonden werden; Zoo is naar deliberatie goedgevonden en geresolveerd dat 't selve in diervoegen zal werden verrigt.

Laastelijk is ter vergaderingh verscheenen den ondercoopman en secretaris van justitie, Daniel Thibault, overleverende uijt name van gem. Raad twee vonnissen, datis 2 en 9 November, mitsgrs. drie verclaringen daar toe relatief, [28] continerende de pretentie van den zoldaat Gerrit Houke van Oldenburgh, op den naargelaten boedel van wijlen den zoldaat Ebbe Eelders van Ieverland, als g'institueerde erfgenaam, met onderdanigh versoeck dat vermits den gem. Ebbe Eelders bij zijne mondelinge dispositie niet hadde te kennen gegeven of deselve nogh ouders in 't leven hadde of niet, waaromme gem. Raad van Justitie ook bij provisie maar hadde verstaan dat de penningen en goederen van den overledene onder den curator adlites zoo lange zullen wesen gesequestreert tot tijd en wijlen dat diesaangaande van onse Heeren en Meesteren nader ordres zoude [29] ingekomen zijn, dierhalven desen Raad de goedheijd wilden hebben van bij 't eerst afgaande generaal schrijvens deser sake mentie te willen maken, en de daar toe vereijste ordres op 't eerbiedigst te versoeken. Over 't welke geraadpleegt zijnde, goedgevonden en verstaan is 't selve t' acceptereen en accordeeren, zullende ten dien eijnde met eenen werden afgesonden copia der voorsz vonnissen en verclaringen.

Aldus geresolveerd ende g'arresteerd in 't Casteel de Goede Hoop, ten dage en jaare voorsz.

M. DE CHAVONNES.

JAN DE LA FONTAINE.

K. J. SLOTSBOO.

In kennisse van mij, A. v. KERVEL. Secrets.

Notes:

[1] Volgens dr. Hoge het Campher die plaas "Muragie" by Koelenhof besit. Sien Hoge, J.: *Personalia of the Germans at the Cape*, in die *Argief-jaarboek*, 1946, p. 57.

[2] Hy het in 1685 as soldaat met die skip Westerwijk na die Kaap gekom en het in 1686 'n vryburger geword. (Sien C.218: *Bijlagen*, 1794, p. 613).

[3] Casper Germtsz. was getroud met Elsje Pijl, ook bekend as Elsje Speldenberg.

[4] Willem Odendaal van Keulen het as soldaat na die Kaap gekom. Later het hy hom as vryburger en kleremaker hier gevestig. Hy is in 1711 met Susanna Biebow getroud en het in 1717 met Judith Nel hertrou. (Sien M.O.O.C. 8/2: *Inventarissen*, 1705–1714, no. 106; M.O.O.C. 7/4: *Testamenten*, 1726–1735, no. 111).

[5] Hy was getroud met Cornelia Cornelisse, die weduwee van Abraham Bastiaansz. Pijl.

[6] Coert Helm van Minden het in 1686 met die Groote Visscherij as soldaat na die Kaap gekom. Op 14 Desember 1690 het hy 'n vryburger geword en hom op Stellenbosch gevestig. Hy is in 1701 getroud met Adriaantje Gabriels, die weduwee van Pieter Gerritsz. Boshouwer. (Sien C.728: *Diverse Burger Vrijbrieven en Billetten*, no. 1; Stellenbosch 18/8: *Testamenten*, 1731–1738, no. 71).

- [7] Hy was afkomstig van Zürich en het in 1684 as soldaat met die Schelde na die Kaap gekom. In 1688 het hy 'n vryburger geword.
- [8] Dit is waarskynlik Fredrik Botha (Both) van Wangenheim. Vgl. Hoge: *Personalialia of the Germans at the Cape*, in die *Argief-jaarboek*, 1946, p. 42.
- [9] Hy was getroud met Maria Rossard en het in 1684 'n vryburger geword.
- [10] Hy is in 1713 weens siekte vrygestel van militêre diens.
- [11] Estienne Bruère van Blois was 'n Franse vlugteling wat in 1688 met die Voorschoten na die Kaap gekom het. Hy was getroud met Esther de Ruelle en het in 1702 hertrou met Anna de Puis van Amsterdam. In 1692 is die plaas "Rust en Werk" in Dal Josafat in eiendom aan hom gegee, en in 1712 het hy ook die plaas "De Veerkijker" in die Land van Waveren in eiendom ontvang. (Sien Botha, C. G.: *Die Kaapse Hugenote*, p. 73).
- [12] Maria Pieters de Leeuw is na Francois Bastiaansz. se dood weer met Guddert Jansz. getroud.
- [13] Dit is waarskynlik Jean de Buis van Calais, 'n Franse vlugteling wat in 1688 met die Oosterland na die Kaap gekom het. Sien Botha, C. G.: *Die Kaapse Hugenote*, p. 73.
- [14] Gabriel le Roux was getroud met Marie Catharina le Febre.
- [15] Philippe Mesnard van Provence het in 1688 saam met sy ouers, Jean Mesnard en Louise Corbonne, met die Berg China na die Kaap gekom. In 1712 is hy getroud met Jeanne Mouy, die weduwee van Jean le Roux. (Sien Botha, C. G.: *Die Kaapse Hugenote*, p. 96; Stellenbosch 18/5: *Testamenten*, 1720–1726, no. 16).
- [16] Hy het in 1688 as vryburger na die Kaap gekom en was getroud met Francina van Es.
- [17] Jacob Nortje was afkomstig van Calais en het in 1688 met die Oosterland na die Kaap gekom. Hy is in 1717 met Margaretha Mouton van die Kaap getroud. Sien Botha, C. G.: *Die Kaapse Hugenote*, p. 98.
- [18] Hy was afkomstig van Veldcamp en is in 1688 met Ariaantje Jacobs, 'n weesmeisie van Rotterdam, getroud. Met sy dood in 1728 het hy die plaas "Zoentendal" besit. (Sien M.O.O.C. 8/4: *Inventarissen*, 1720–1727, no. 112).
- [19] Hy het in 1681 as soldaat na die Kaap gekom en het in 1688 'n vryburger geword. Sien C.788: *Diverse Burger Vrijbrieven en Billetten*, no. 25.
- [20] Jan Jacobsz. van Amsterdam het in 1703 na die Kaap gekom en het in 1708 'n vryburger geword. (Sien C.218: *Bijlagen*, 1794, p. 613).
- [21] Hy het in 1687 as soldaat na die Kaap gekom en het die volgende jaar 'n vryburger geword. Met sy dood in 1724 het hy by Hans Jacob Conterman gewoon. (Sien C.728: *Diverse Burger Vrijbrieven en Billetten*, no. 7; M.O.O.C. 8/4: *Inventarissen*, 1720–1727, no. 53).
- [22] Hy het in 1688 saam met sy ouers, Isaac Taillefer en Susanne Briet, na die Kaap gekom. In 1691 het hy die plaas "Laborie" in eiendom ontvang. Blykbaar is hy ongetroud oorlede. (Sien Botha, C. G.: *Die Kaapse Hugenote*, pp. 109–110).
- [23] Pieter Coopman se naam verskyn vanaf 1692 nie meer in die monsterrolle nie.
- [24] Volgens dr. Hoge was dit Heinrich Müller van Dorsten, wat in 1677 met die skip 't Eijland Mauritius as soldaat na die Kaap gekom het. In 1687 is hy bevorder tot sersant en in 1691 het hy 'n vryburger geword. Sy naam verskyn vanaf 1707 nie meer in die monsterrolle nie. (Sien Hoge, J.: *Personalialia of the Germans at the Cape* in die *Argiefjaarboek*, 1946, p. 284; C.728: *Diverse Burger Vrijbrieven en Billetten*, no. 34).
- [25] Francois Louis Migault van Emden het in 1713 met die skip Strijkebolle as soldaat na die Kaap gekom. In 1719 is hy met Maria Magdalena Niel, die dogter van Estienne Niel en Maria Magdalena Marais, getroud, en in dieselfde jaar het hy 'n vryburger geword. (Sien C.226: *Requesten en Nominatiën*, 1719, nos. 48 en 132, pp. 205 en 563–564; M.O.O.C. 8/4: *Inventarissen*, 1720–1727, no. 102).
- [26] Sien C.226: *Requesten en Nominatiën*, 1719, no. 134, pp. 571–572.
- [27] Die gekursiveerde woorde is tussen die reëls bygeskryf.
- [28] Sien C.J.7: *Kriminele en Siviele Regsrolle*, 1719, pp. 43–46; C.J.1032: *Civiele Proces Stukken*, 1719, pp. 259–275.

[29] Die gekursiveerde woord is tussen die reëls bygeskryf.

Publication is only permitted if the name of the repository and the reference number are mentioned.